

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1722/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.919/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó magánszemély – aki egy 2023. február 13. napján a cégnyilvántartásból törölt gazdasági társaság (a továbbiakban: cég) ügyvezetője volt – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Pfv.IV.20.919/2023/5. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.245/2023/3. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 19.P.20.277/2023/5. számú ítéletének alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. 2022. december 13-án egy internetes médium (a továbbiakban: alperes vagy szerkesztőség) az általa szerkesztett weboldalon „Tízmilliók mentek szocialista kifizetőhelyre” címmel cikk jelent meg, amely a következő mondatokat tartalmazza: „Több tízmillió forintos tanácsadói megbízásokat adott Tóth Bertalan, az MSZP korábbi társelnöke olyan cégeknek, amelyek egyike épp végelszámolás alatt van, a másik pedig például vadontermő erdei termék gyűjtésével foglalkozik. A társaságok egyébként szinte rögtön azután, hogy bejegyezték azokat, pénzt kaptak a párttól. Bőkezűen bánt Tóth Bertalan a [céggel] is, amelyet 2019-ben jegyeztek be a cégbíróságon, és már ebben az évben meg is kapta első megbízását a szocialistáktól, közel ötmillió forintért. Az összegért cserébe [az indítványozó] vezette cég tájékoztató anyagokat készített az MSZP-frakciónak, és szóbeli konzultációkat tartott. A [cég] minden bizonnyal jól végezte dolgát, mert azóta megszakítás nélkül kap megbízást a szocialista párttól: eddig összesen 37 millió forint értékben. Ráadásul az utolsó két

megbízást ugyanazon a napon, 2022. május 2-án, ugyanabban a témában, ugyanakkora összegért írta alá Tóth Bertalan. A különbség csupán annyi volt, hogy az egyik szerződés augusztus 31-ig, a másik viszont október 31-ig tartott. Utóbbi azért érdekes, mert a cégbíróság internetes felületén a [cég] végelszámolás alatt van, ennek kezdete szeptember 1-je volt. [Az indítványozó] neve nem új keletű a baloldalon, ő volt 2019-ben a szocialista párt delegáltja a Nemzeti Választási Bizottságban, de ő volt az is, aki a bíróság előtt képviselte Nagy Blankát, az ellenzék trágár kiskunfélegyházi jelöltjét, valamint rendszeresen képviseli a bünszervezet létrehozásával és költségvetési csalással vádolt Czegléd Csabát.”

- [4] Az indítványozó helyreigazítási iránti kérelmének a szerkesztőség nem tett eleget.
- [5] 2.2. Az indítványozó keresetében helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest, mely szerint a fenti cikkben valótlanul állította, hogy az általa vezetett cég 2022. május 2-án ugyanabban a témában, ugyanakkora összegért két megbízást kapott, amelyből az egyik október 31-ig tartott, valamint a végelszámolás kezdő időpontját is tévesen jelölte meg. A keresetet a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdésére, 12. §-ára és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdésére alapította.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert érvelése szerint a felperes a kereset előterjesztésére anyagi jogosultsággal nem rendelkezik, a sérelmezett közlés nem a felperesre, hanem az cikkben említett cégre vonatkozóan fogalmaz meg állításokat.
- [7] A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította. A bíróság álláspontja szerint a sérelmezett közlésben az alperes nem az indítványozó személyére, hanem az általa vezetett és a cikkben megnevezett céggel kapcsolatban állított tényeket.
- [8] 2.3. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint a sajtó-helyreigazítás sajátos személyiségvédelmi eszköz, ezért a sajtó-helyreigazítás iránti igény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:54. § (1) bekezdése alapján csak személyesen érvényesíthető. Ugyan a cikk cégvezetőként megnevezte az indítványozót, ebből azonban nem következik, hogy a vállalkozásról tett állítások az indítványozóra vonatkoznak. A kifogásolt közlések (a megbízási szerződések száma, hatálya, a végelszámolás kezdő időpontja) egyértelműen a céggel kapcsolatban fogalmazznak meg tényállításokat. A másodfokú bíróság szerint a közlés alanya nem az indítványozó, hanem a cég, ezért az indítványozó alanyi jogosultsággal nem rendelkezik a kereset érvényesítésére.
- [9] 2.4. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme elsődlegesen arra irányult, hogy a Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – helyezze hatályon kívül, és elsődlegesen

hozzon a keresetnek helyt adó ítéletet, másodlagosan pedig az első-, vagy másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, új határozat hozatalára. Megsértett jogszabályként az Smtv. 4. § (3) bekezdését, 12. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (5) bekezdését, 493. §-át, 496. §-át, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 13. számú állásfoglalásait, a Ptk. 2:54. § (1) bekezdését, továbbá az Alaptörvény 28. cikkét és VI. cikk (1) bekezdését jelölte meg. Az indítványozó szerint a keresetőségi jogának fennállását támasztja alá a Kúria Pfv.IV.20.352/2012/6. és a Pfv.IV.20.320/2019/3. számú határozata is, melyek szerint a polgármester saját személyében követelhet sajtó-helyreigazítást, ha a sajtóközlemény az önkormányzat tevékenységének visszasságait a polgármester személyével és tevékenységével közvetlenül összefüggésbe hozza. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.407/2018/8. számú ítélete szerint pedig a gazdasági társaság igazgatósági elnökének személyétől nem elválasztható a gazdasági társaság tevékenysége. Ezen ítélet indokolása szerint is jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy az indítványozó név szerint szerepel a cikkben, abból következik az érintettsége.

- [10] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Érvéle szerint a sajtó-helyreigazítási igénnyel érintett közlemény tartalma az indítványozó személyét nem érinti.
- [11] A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A felülvizsgálati kérelem Alaptörvény megsértésére alapított elemével kapcsolatban utalt arra, hogy önmagában az Alaptörvény egyes cikkeinek megsértésére hivatkozás nem ad alapot a jogerős ítélet érdemi felülbírálatára, ugyanis az Alaptörvény rendelkezései az egyes anyagi és eljárási jogszabályokon keresztül érvényesülnek. A felülvizsgálati eljárás során kizárólag az vizsgálható, hogy e konkrétan megjelölt jogszabályokat a másodfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatala során megsértette-e. A Kúria – következetes gyakorlatára hivatkozással – rámutatott, hogy az Alaptörvény egyes cikkeinek érvényesülését a felülvizsgálati kérelemben megjelölt tételes jogszabályhelyek alkalmazásával összefüggésben kell vizsgálni.
- [12] A Kúria a személyiségi jog megsértésével kapcsolatos igényérvényesítési jogosultság fennállását illetően utalt arra, hogy az kizárólag a keresetben sérelmezett közléssel összefüggésben vizsgálható. Annak megítélése, hogy a szöveg kifogásolt részei az indítványozót érintik vagy sem, azaz az indítványozót a keresetben foglalt közlések helyreigazítása iránt az igényérvényesítési jogosultsága megilleti-e, nem a Pp. 493. §-ának az egyes személyiségi jogok érvényesítése iránti perek felsorolását tartalmazó rendelkezése, de nem is a perindítás speciális szabályairól szóló Pp. 496. §-a alapján dönthető el. Amennyiben a kifogásolt tényállítás – a szöveg összefüggései alapján – nem az indítványozóra vonatkozik, akkor a kért helyreigazító közlemény közzétételére az indítványozó keresetőségi joggal akkor sem rendelkezik, ha a cikk egyébként a nevét is tartalmazza.

- [13] Kifejtette továbbá a Kúria, hogy az indítványozó által felhívott több határozat nem sorolható a közzétett határozatok fogalmi körébe, ezért az e határozatokban foglaltaktól történő eltérés indokolására a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján a bíróság nem köteles.
- [14] Az indítványozó azon okfejtésével kapcsolatban, miszerint az ítélőtábla indokolás nélkül tért el a Kúria – jogi személy és egyszemélyi vezetőjének felelősségét azonosító – Pfv.IV.21.345/2019/6. számú határozatától, rámutatott arra, hogy abban a felülvizsgálat tárgyát nem képezte a keresetőségi jog kérdése. A jogerős ítélet indokolásából kitűnően a felülvizsgálat során más jogkérdésben – a tényállítás valóságáról és nem a keresetőségi jogról – kellett állást foglalni, ezért azonos jogkérdés eltérő értelmezéséről nem lehet szó. Az indítványozó által megjelölt további precedens határozatok és a jelen ügy háttértényállása lényegesen eltér, a jogkérdés egybevetéséhez szükséges ügyszomság ezért nem állapítható meg.
- [15] 2.5. A bíróságra 2024. március 4. napján elektronikus úton benyújtott alkotmányjogi panasz szerint a Kúria és az alsóbb szintű bíróságok ítéletei ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, a VI. cikk (1) bekezdésével, a IX. cikk (4) bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [16] Az indítványozó az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének sérelmét azért állítja, mert a Kúria nem folytatta le az ügyében az alapjogi tesztet, mérlegelésének eredményét nem rögzítette az indokolásában.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jóhírnévhez való jog és egyúttal az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét abban jelölte meg, hogy a bíróságok az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a PK 12. és a PK 13. állásfoglalásokat, valamint több kúriai ítéletet nem vettek figyelembe, mert nem találták a keresetőségi jogát megalapozó körülménynek azt, hogy a cikk őt név szerint említi. Ezzel az indítványozó szerint a bíróságok alapos ok nélkül hagyták figyelmen kívül a hatályos jogot és visszaéltek függetlenségükkel. A jó hírnév sérelmével összefüggésben az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatára és azon keresztül az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 8. cikkének megsértésére is hivatkozik az indítványozó.
- [18] Az indítványozó szerint a Kúria nem végezte el az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a IX. cikk (4) bekezdése összevetését.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósághoz való jog részeként értelmezett törvényes bíróhoz való jog sérelmét azért állítja, mert meglátása szerint „indokolatlan bírócsere” történt a Kúria eljárása során.
- [20] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére az indokolási kötelezettség megsértése kapcsán is hivatkozik: álláspontja szerint a Kúria elmulasztotta megindokolni azt, hogy miért tért el az addigi gyakorlatától. Olvasatában ugyanis egy ügyvezető és (volt) cége közötti kapcsolat, valamint egy

önkormányzat és annak polgármestere közötti kapcsolat egymáshoz hasonló, így az utóbbira vonatkozó általa felhívott döntés az előbbire is irányadó.

- [21] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek megfelel-e.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. A követelménynek az indítvány megfelel, mivel az indítványozó részére a Kúria ítéletét 2024. január 3. napján kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt 2024. március 4. napján nyújtotta be.
- [23] A panasz a befogadás jogorvoslatok kimerítésével kapcsolatos feltételének is megfelel, mivel a Kúria felülvizsgálati ítéletével szemben a jogorvoslat kizárt. Az indítványozó jogi képviselő nélkül járt el, így meghatalmazást nem kellett csatolnia.
- [24] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [25] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló Kúria és alsóbb szintű bíróságok előtt folyamatban volt peres eljárás felperese volt, ezért nyilvánvalóan érintettnek tekinthető.
- [26] Alkotmányjogi panasz csak az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogának sérelme esetén nyújtható be. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jó hírnévhez való jognak természetes személy, így az indítványozó is alanya lehet {3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [6] és [16]}, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megillet minden olyan jogalanyt, amely bírósági eljárásban félként vesz részt {3028/2024. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [23]}. Az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében az emberi méltósághoz való jog elsőbbségét biztosítja a véleménynyilvánítással szemben, ezért e követelmény az indítvány ezen eleme vonatkozásában is teljesül.
- [27] Nem felel meg azonban a befogadás e szempontjának az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, amely az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának {3459/2024. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az indítványozó azon felvetése kapcsán, miszerint a támadott bírói döntés sérti az EJE 8. cikkét, rámutat az Alkotmánybíróság, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja; a bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének

vizsgálatára az Alaptörvény 24. cikke és az Abtv. alapján nincs hatásköre {3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [25]}.

- [28] 3.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltételek teljesülését is.
- [29] Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését, kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírói döntések megsemmisítésére, továbbá indokolást is előadott arra nézve, hogy az alapüggyel milyen kapcsolatba hozható az Alaptörvény megsértettnek vélt VI. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdése a jó hírnévhez való jog vonatkozásában. Ugyanakkor nem adott elő részletes indokolást az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése vonatkozásában arra nézve, hogy a támadott ítéletek miért sértik emberi méltósághoz való jogát.
- [30] 3.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [31] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában egységes indokolást adott elő, amelynek lényege a hatályos jog rendesbíróság általi figyelmen kívül hagyása volt. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet töretlen gyakorlatára, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog elsősorban processzuális természetű alapjog, annak megsértése az anyagi jog értelmezésének valamely hibája miatt csak kivételes esetben, akkor következhet be, ha a bíróság valamely jogszabályt önkényesen, a hatályos jogot nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyó módon értelmez {3405/2023. (VIII. 24.) AB végzés, Indokolás [67]}.
- [32] A Kúria ítéletének indokolásában a sajtó-helyreigazítási perek adott ügyben irányadó kereteit részletesen bemutatta, s számot adott arról, hogy az indítványozó vonatkozásában miért nem áll fenn a keresetőségi jog: a sajtó-helyreigazítási pert olyan tényállítások miatt indította, amelyek az általa vezetett cég vonatkozásában relevánsak, rá mint magánszemélyre nézve azonban nem tartalmaztak megállapítást. A bíróságok azon jogértelmezése, mely szerint a sajtó-helyreigazítási per csak személyes sérelem miatt indítható, valamint annak megállapítása, hogy az indítványozó és az általa vezetett cég nem azonos jogalany, nem jelenti azt, hogy az értelmezés az Alaptörvénnyel ellentétes, önkényes, vagy a hatályos jogot nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyó lenne, s ezért az alkotmányjogi panasz ezen elemének érdemi vizsgálatát megalapozná.

- [33] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való joga azért sérült, mert a felülvizsgálati szakban a Kúria ügyében eljáró tanácsában indokolatlan bírócserére került sor. „Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az eljáró bírói tanács tagjaiban bekövetkezett változás perjogi, törvényességi kérdés, amellyel összefüggésben már rögzítette, hogy: »a törvényes bíróhoz való jog alkotmányos elvéből [...] semmiképpen sem következik az, hogy a bíró személye, vagy – mint jelen esetben – az eljáró tanács összetétele az eljárásra vonatkozó törvényi rendelkezések betartása mellett ne változhatna az eljárás során« {3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [32]}.” {3026/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [30]}
- [34] A tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettséggel kapcsolatban pedig az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megfogalmazott érvekre reagált, részletes indokolását adta döntésének. Az, hogy az indítványozó a Kúria jogi mérlegelésével nem ért egyet, nem alapozza meg az ítélet alaptörvény-ellenességét. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság emlékeztet töretlen gyakorlatára, miszerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {4/2022. (III. 23.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), Indokolás [23]}. „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” {Abh., Indokolás [23]; legutóbb: 3047/2025 (I. 21.) AB végzés, Indokolás [40]}.
- [35] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére azt visszautasította.

Budapest, 2025. március 11.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró